

Sammanfattning

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Inom det lokala personalpolitiska området sker en översyn och förankring av befintliga policys. Ett nytt arbetstidsavtal kommer att införas och en lönekartläggning kommer att genomföras. Förvaltningen kan visa på flera resultat från Kompetensfondsprojekten som väsentligt påverkar arbetssätt, effektivitetsutveckling och service. I enlighet med uppdrag från Kommunstyrelsen redovisas förslag till hur tillsynen över förpacknings- och tidningsinsamling kan stärkas.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Förvaltningens aktiviteter inom detta inriktningsmål sker framförallt genom att delta i stadsbyggnadskontorets arbete med planer och bygglov.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

För miljö- och hälsoarbetet finns i VP 2006 en ny uppsättning mål för nämndens verksamhet samt även nya mål formulerade av kommunfullmäktige. Uppföljningen av tillsynsplanen visar att 1,7 färre årarbetare än planerat beräknas läggas ner på tillsynsarbetet främst till följd av vakanser och fördröjd nyrekrytering. Förvaltningens strävan är att ha så låga vakanser som möjligt. Inom miljöskyddstillsynen beräknas de planerade insatserna i allt väsentligt komma att utföras. Viss försening kan ske av det planerade arbetet med att ta fram vägledning för trafikbullenfrågor i planeringen. De planerade insatserna för tillsyn av avfall och naturreservat kan något begränsas. Inom livsmedelskontrollen inleds stora förändringar till följd av ny lagstiftning. Tillsynen har här sin tyngdpunkt i granskningen av egenkontrollprogrammen. Viss avvikelse mot plan kan förväntas inom livsmedelskontrollen och inom djurskyddstillsynen.

Miljöförvaltningens programarbete beräknas komma att utföras som planerat. Här kan nämnas arbetet med växthusgaser och klimatinvesteringsprogram som följer planerna utan avvikelser. Uppföljnings- och kommunikationsinsatserna för Miljöprogrammet går planenligt och likaså arbetet med vattenprogrammet där kommunfullmäktige förväntas ta beslut om strategin för Stockholm vattenarbete före sommaren. Miljöbilsprojekten kan notera framgångar då målen delvis uppnått eller det sker en positiv utveckling. Målet för stadens egen bilpark kommer dock inte att uppnås 2006.

Det internationella samarbetet utvecklas inom flera områden och svarar mot kommunfullmäktiges mål inom detta områden. Här kan t.ex. nämnas den internationella klimatkonferens som i samarbete med Iclei, kommer att anordnas i Stockholm under våren.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Inom Miljöförvaltningens Agenda 21-arbete sker samverkan med stadsdelsförnyelsen bl.a. genom att förvaltningen har deltagit genom utbildningsinsatser. Miljöförvaltningen har en stor kontaktyta mot allmänhet och företagare och ska i sin verksamhet kunna nå alla oavsett etnisk bakgrund, språk eller var man bor.

Ta ansvar för ekonomin

Nämndens prognos i tertialrapport 1 visar ingen nettoavvikelse mot budget. Utskicket av fakturor har försenats till följd av en försenad integration mellan Ecos och Agresso. Förvaltningen förbereder därför en manuell hantering av fakturautskicket.

Särskilda redovisningar

Arbetet med mål för verksamhetsområdena

Nämnden har i VP 2006 tagit upp en ny uppsättning mål med inriktning på en önskvärd miljö- och hälsokvalitet. Se avsnittet "Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad". Målens formulering överensstämmer till stor del med de nationella miljökvalitetsmålen vilket dock inte innebär att nämnden därigenom har avsett att anta dessa. Nämnden vill snarare se målen som en nedbrytning och precisering av målet "Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad" samt även en nedbrytning av kommunfullmäktiges mål för nämnden: "Bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden genom sin expertkompetens". Detta är i enlighet med propositionen Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag 2004/2005:150. Här framgår att miljöbalkens mål om främjande av en hållbar utveckling har konkretiserats av de av riksdagen antagna miljömålen och dessa ska ge vägledning vid tillämpningen och utgör ett värdefullt tolkningsunderlag för de myndigheter som ska tillämpa miljöbalken. Regeringen vill se en tillämpning av tillsynen enligt miljöbalken som i högre grad än idag styrs av miljökvalitetsmålen.

Målen har idag en god förankring inom förvaltningen då de används som utgångspunkt i Miljöförvaltningens pågående miljö- och hälsoutredning som kommer att vara en grund för merparten av förvaltningens arbete. Dessutom ligger flertalet mål som en grund för det nu befintliga Miljöprogrammet. För att bättre fungera för styrning och uppföljning kommer ytterligare nedbrytning av målen att ske.

Brukarinflytande, samverkan och samarbetsformer

Miljöförvaltningen verkar i egenskap av tillsynsmyndighet, men också till stor del genom samverkan med andra förvaltningar och bolag i staden, samt genom kontakter med andra organisationer. Som exempel på nya samverkansformer och kontakter med brukarorganisationer kan nämnas:

Under första tertialet har ett utbyte inletts med Hyresgästföreningen som kommer att leda till informationsträffar om roller och lagstiftningen för Hyresgästföreningen.

Lokala brukarorganisationer kommer att få en viktig roll i ett samverkansprojekt kring sjön Magelungen som planeras tillsammans med Huddinge kommun och stadsdelsförvaltningarna Farsta och Vantör. Medel till projektet söks från Landstingets miljöfond och kan påbörjas efter årsskiftet 2006/2007 om medel beviljas.

En handledning med exempel från Agenda 21-arbetet ska sammanställas. Den ska visa hur invånarna kan delta i planering, genomförande och beslut i stadens miljöarbete.

Ett utökat samarbete har inletts med polisen för att förenkla och effektivisera handlägningsförfarandet kring polisremitter.

Samverkan med stadsbyggnadskontoret utvecklas i syfte att förbättra och förenkla arbetet kring gemensamma frågor och för att kunna ge invånarna en bättre och mer enhetlig rådgivning och service. Ett nytt avtal för byggremitter har tecknats och en arbetsgrupp för diskussioner kring PBL-kommiténs förslag till förbättrad samordning har tillsatts.

Kvarstående redovisningar

Nämnden ska i tertiärrapport 1, återkomma med redovisning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Rapportering av uppdraget:

I förvaltningens rutiner för arbetsmiljöarbetet finns beskrivet hur riskbedömningar och konsekvensbeskrivningar ska göras. I förvaltningens fördelning av arbetsmiljöuppgifter är detta en tydlig chefsuppgift. Chefer får utbildning och information. Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker från personalenheten och i förvaltningsgruppen.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Medarbetarna

Förvaltningens vision är bakgrunden till målet inom detta område; att stärka Miljöförvaltningen som en attraktiv arbetsplats genom fortsatt satsning på kompetensutveckling, ökad delaktighet, en god arbetsmiljö och ett gott ledarskap.

Förutsättningen för ett effektivt miljö- och hälsoskyddsarbete är en hög kompetens och med stor bredd. För att säkra detta fortsätter Miljöförvaltningens samarbete med universitet och högskolor vilket bl.a. innebär att studenter erbjuds praktikplatser och examensarbeten. Detta arbete pågår som planerat.

Verksamhetsutvecklingsprojektet visade på ett behov av att förtydliga, förenkla och förankra förvaltningens styrdokument. Vi har startat med de personalpolitiska dokumenten. Arbetet utförs i ett projekt som beräknas vara klart oktober 2006 och är ett led i arbetet med att se över nämndens samtliga policys.

Miljöförvaltningen fäster stor vikt vid hälsoarbetet vilket har resulterat i en hälsodiplomerad arbetsplats. Årets planerade insatser som bl.a. innefattar många friskvårdsaktiviteter, beräknas komma att utföras.

Ett nytt arbetstidsavtal, med ökade möjligheter för medarbetarna att påverka förläggningen av sin arbetstid håller på att arbetas fram. Arbetet är fördröjt men avtalet beräknas träda i kraft under året.

Som ett led i utvecklingen av lönekartläggningsarbetet slutförs under första halvåret en arbetsvärdering och med resultatet från denna kommer en fortsatt lönekartläggning och analys att göras. Möjligheterna att använda analysverktyget Löne-Anna kommer att undersökas.

Resultat från kompetensfondsarbetet

Exempel på projekt finansierade genom Kompetensfonden som påtagligt har eller kommer att påverka förvaltningens arbetssätt är:

Verksamhetsutvecklingsprojektet: Projektet är nu inne i en genomförandefas. Arbetet syftar till att ta fram nya arbetsmetoder för att frigöra resurser till de stora behov som finns definierade dels genom ny lagstiftning (t.ex. livsmedel), dels genom miljö- och hälsoutredningen.

Målstyrd tillsyn: Projektet har en stor inverkan på tillsynsplaneringens resursfördelning och prioritering.

Handdatorer inom livsmedelskontrollen: Projektet har möjliggjort en förnyelse av arbetssättet inom kontrollen av livsmedel och är nu ett vanligt inslag i det dagliga arbetet.

Effektivisering av köldmedierapporteringen genom elektroniska signaturer: Projektet syftar till ett webbaserat anmälningsförfarande för köldmedia där ett stort antal verksamhetsutövare är berörda. För medarbetarna innebär det en utveckling och förnyelse av arbetssätten som ger en bättre service. Projektet kan även fungera som en modell för hantering av andra anmälnings- och ansökningsärenden.

En trygg och säker stad

Nämnden redovisar i bilaga 5 till tjänsteutlåtandet, Kommunstyrelsens uppdrag att visa hur tillsynen över förpacknings- och tidningsinsamlingen kan förstärkas. Bakgrunden är den nedskräpning som finns runt återvinningsstationerna i Stockholm. Åtgärder som föreslås för att komma tillrätta med problemet är bl.a.

- En utökad tillsyn framförallt genom tillskapandet av ett egenkontrollprojekt mot berörda verksamhetsutövare.
- Krav på att verksamhetsutövarna använder bästa möjliga teknik vid återvinningsstationerna.
- Ge företagen bättre möjlighet att göra sig av med sina förpackningar bl.a. genom ett förbättrat insamlingssystem, bättre information om hur företag kan bli av med sina förpackningar och ett utökad insamlingssystem med fler insamlingsplatser.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Förvaltningens aktiviteter inom detta inriktningsmål sker framförallt genom att delta i stadsbyggnadskontorets arbete med planer och bygglov. Här hänvisas till inriktningsmålet ”Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad”.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Inom detta inriktningsmål har kommunfullmäktige formulerat nedanstående mål (A-C) för nämndens verksamhetsområde. I rapporteringen från Miljöförvaltningens olika arbetsområden nedan, visas anknytningen till kommunfullmäktiges mål för nämndens verksamhetsområde samt anknytningen till nämndens mål.

- A. Vara pådrivande i arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Stockholm genom tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning.
- B. Bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden genom sin expertkompetens.
- C. Öka det nationella och internationella kunskapsutbytet i miljöfrågor.

Kommunfullmäktige har formulerat tre mål för stadens interna miljöarbete. Målen behandlar minskning av miljöbelastningen, minskad energiförbrukning/ökad andel förnybar energi och avfallshanteringen. Förutom att målen har anknytning till Miljöförvaltningens interna miljöarbete, bidrar förvaltningen på flera sätt till att staden ska kunna uppfylla målen.

Nedan framgår de mål nämnden beslutat om i VP 2006. Ovan under avsnittet Särskilda redovisningar förklaras bakgrunden till målen. Målen kommer att brytas ner ytterligare vilket ses som ett utvecklingsarbete inom förvaltningen.

1. Begränsad klimatpåverkan	9. Ett rikt och nära växt- och djurliv
2. Frisk luft	10. God bebyggd miljö
3. Bara naturlig försurning	11. Säkra livsmedel
4. Giftfri miljö	12. Rökfria miljöer
5. Skyddande ozonskikt	13. Smittfria miljöer
6. Säker strålmiljö	14. Hållbar energianvändning
7. Ingen övergödning	15. Miljöeffektiv materialanvändning
8. Grundvatten av god kvalitet	16. Djur ska skyddas

De resurser som läggs ner på arbetet inom olika mål varierar. Mål där det läggs ner större resurser är:

- Begränsad klimatpåverkan.
- Frisk luft.
- God bebyggd miljö.
- Säkra livsmedel.

Andra mål har en lägre prioritering, t.ex. Säker strålmiljö där inga insatser planeras under året och Rökfria miljöer där tillsynen begränsas till handläggning av inkomna klagomål.

Tillsynsarbetet

En uppföljning av tillsynsplanen har gjorts, se bilaga 4 till tjänsteutlåtandet. Uppföljningen visar att ca. 1,7 färre årsarbetare prognosticeras läggas ner på tillsyn jämfört med vad som planerats. Av dessa avser 0,6 årsarbetare tillsyn enligt miljöbalken, 0,5 tobakslagen, 0,1 karantänslagen och 0,5 djurskyddsförordningen. Jämfört med 2005 ökar tillsynsinsatserna med ca. 10 årsarbetare. Detta är ett stort kliv framåt för att bättre tillgodose behovet av tillsyn.

Nedan redogörs för viktigare tillsynsinsatser inom huvudområdena för tillsyn som i stort följer tillsynsplanens uppdelning.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Hälsoskydd, boende, buller och trafik

Under denna rubrik samlas tillsyn med inriktning på människors boende, miljön i skolor/förskolor och övriga offentliga lokaler samt arbetet med plan och bygglovsremisser samt arbetet mot buller.

Boende

Tillsynen som berör boendet utgörs av handläggning av olägenhetsärenden, arbete mot radon, rådgivning och information relaterat till boende, bygglovsremisser samt informationsinsatser till fastighetsägare med fast årlig avgift beträffande egenkontroll och miljöbalkens bestämmelser. Arbetet inom detta område bedöms komma att utföras som planerat. Bland insatserna kan nämnas:

- Riktad tillsyn i 150 skolor och förskolor.
- Ljudnivåmätningar på rockklubbar i samarbete med Göteborg och Malmö.
- Handläggning av ca. 1000 nyinkomna och befintliga olägenhetsanmälningar.
- Initiera och följa upp radonmätningar och åtgärder hos ca. 500 fastighetsägare.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:
En god bebyggd miljö.
Ett rikt och nära växt- och djurliv.

Hygienlokaler

Satsning sker i begränsad omfattning på anmälningspliktiga hygienlokaler under 2006. Här avses t.ex. fotvårdslokaler och frisersalonger. Tillsynen består främst av att handlägga inkomna anmälningar och klagomål.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:
Smittfria miljöer.

Plangranskning

Miljöförvaltningens planerade insatser inom plangranskningen bedöms i huvudsak komma att genomföras som planerat. Däremot beräknas ett planerat arbete, där Miljöförvaltningen i samarbete med SBK ska ta fram en vägledning för trafikbullerfrågor i planeringen, komma att försenas. Förseningen beror på att staden inväntar beslut i en överklagad detaljplan där bullerfrågan berörs. Initiativ till uppföljande studie av bullersituationen vid genomförda detaljplaner har tagits och avsikten är att göra detta tillsammans med SBK. En uppföljning av MHN:s synpunkter lämnade i remisser och MKB-effektivitet pågår enligt plan.

Miljöförvaltningens arbete inom detta område berör kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och på något sätt de flesta av nämndens mål varav följande mål särskilt kan nämnas:

En god bebyggd miljö.
Ett rikt och nära växt- och djurliv.

Trafikbuller

Arbetet mot trafikbuller under 2006 förväntas genomföras som planerat. Miljöförvaltningens arbete syftar till att säkerställa att kraven i förordningen 2004:675 om omgivningsbuller uppfylls. Arbetet består i att slutföra och vidareutveckla arbetet med kartläggningar och åtgärdsplaner mot buller. Skyddsåtgärder ska genomföras i samma höga omfattning som tidigare. Förvaltningen deltar i externa arbetsgrupper och aktiviteter inom bullerområdet, såväl regionalt, nationellt som internationellt.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:
En god bebyggd miljö.

Trafikavgifter

Miljöförvaltningen deltar i referens- och arbetsgrupper för information och analys av effekterna av försöket med trafikavgifter. Förvaltningen kommer under året att utvärdera miljöeffekterna av försöket. Arbetet följer verksamhetsplanen utan avvikelser.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet samt nämndens mål:

Frisk luft.
Begränsad klimatpåverkan.
Hållbar energianvändning.

Vägtrafiktillsyn

Miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid ska klaras 1 januari 2006 och därför kommer, enligt VP 2006, vägtrafiktillsynen i ökad utsträckning att inriktas på att åtgärder genomförs för att normen ska klaras. Uppföljning av väghållarnas åtgärder för att bidra till att normer för partiklar (PM 10) ska klaras, kommer att ske under 2006. Arbetet med denna uppföljning pågår. Anknnytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet samt nämndens mål:

Frisk luft.

Miljöfarlig verksamhet

Inom tillsynen enligt miljöbalkens föreskrifter angående miljöfarlig verksamhet finns tillsyn som initieras utifrån såsom anmälningar, miljörapporter, inspektioner, miljöanmälningar mm. Det finns också tillsyn som initieras inifrån, dvs. av förvaltningen. Det sker då med prioritering utifrån miljömålen bl.a. av transportsektorn, fastigheters energianvändning, kontroll av kemikalielistor mm. I huvudsak bedöms de planerade insatserna komma att genomföras.

Miljöförvaltningens tillsyn inom detta område berör kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet samt på något sätt de flesta av nämndens mål men särskilt finns en anknnytning till målen:

Begränsad klimatpåverkan.

Frisk luft.

Bara naturlig försurning.

Giftfri miljö.

Ingen övergödning.

Hållbar energianvändning.

Miljöeffektiv materialanvändning.

Kemiska produkter

Spridningen av kemikalier i miljön är ett av de stora miljöproblemen. Regelmässig tillsyn hos detaljister är resurskrävande, regelverket är komplicerat och tillsyn har hittills bedrivits i olika riktade kampanjer. I VP 2006 ingår tillsyn avseende bl.a. på mjukgörare i barnartiklar, kemikalier i elektronik, antibakteriellt behandlade varor, märkning av tvättmedel och kemikalielistor hos verksamhetsutövare. Kampanjerna bedöms komma att genomföras. En har startat men medan övriga kan komma att senareläggas pga. ledighet, vakant tjänst och oklarheter i regelverket.

Anknnytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:

Giftfri miljö.

Avfall

Av förvaltningens planerade insatser kan här särskilt nämnas kampanj riktad mot hanteringen av farligt avfall inom bygg- och rivningsområdet. Pga. av vakant tjänst kan det bli svårt att genomföra all tillsyn som planerat.

Anknnytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:

Giftfri miljö.

Hållbar energianvändning.

Miljöeffektiv materialanvändning.

Förorenade områden

Den planerade tillsynen utgörs bl.a. av handläggning av upplysningar om innehav av förorenad mark och anmälningar om efterbehandling. Dessutom planeras insatser för att förbättra informationen för stöd till verksamhetsutövarna och framtagning av handläggarstöd för att få verksamhetsutövare med pågående verksamhet att vid behov vidta åtgärder. Planerade insatser bedöms komma att utföras.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:

Giftfri miljö

Grundvatten av god kvalitet.

God bebyggd miljö.

Grönområden, biologisk mångfald och vatten

Naturresevat och andra skyddsvärda naturområden

Tillsynsarbetet sker främst i form av utifråninitierad tillsyn t.ex. i form av behandlingar av anmälningar och klagomål, inspektioner, remisshantering ang. nya reservat, dispenser m.m. Dessutom sker utveckling av systematiskt tillsynsarbete vilket innefattar matriser, verktyg och indikatorer för att följa upp status och bevarandevärden. Förvaltningen ger råd och kommunicerar med skötselansvariga och verksamhetsutövare. Planerade insatser bedöms i huvudsak komma att genomföras men den nedlagda tiden kan bli något mindre än planerat främst pga. rekrytering av en tjänst dragit ut på tiden.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:

Ett rikt och nära växt och djurliv.

God bebyggd miljö.

Utveckling av stadens biologiska mångfald

Den nya webbaserade ArtArken ska under 2006 lanseras i syfte att göra denna tillgänglig och uppmuntra användningen. Dessutom ska den uppdateras med nya observationer. De planerade insatserna bedöms komma att genomföras under året.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och nämndens mål:

Ett rikt och nära växt och djurliv.

God bebyggd miljö.

Livsmedelstillsyn

Under 2006 träder ändrad lagstiftningen i kraft i EU:s regelverk beträffande livsmedelshanteringen, det så kallade hygienpaketet. Miljöförvaltningen börjar under året implementera den nya lagstiftningen och anpassar verksamheten bl.a. genom:

- Framtagande av nya administrativa rutiner, reviderade mallar och skriftliga arbetsrutiner
- Uppdatering av hemsidan
- Omgodkännande alternativt registrering av befintliga anläggningar enligt den nya lagstiftningen
- Prövning för godkännande eller registrering av nya verksamheter
- Kartläggning och nyregistrering av anläggningar där krav på registrering saknats i tidigare lagstiftning

Livsmedelstillsynen har sin tyngdpunkt i granskningen av egenkontrollprogrammen inom ramen för den reguljära kontrollverksamheten. Riktade kontrollinsatser planeras bl.a. för:

- Spårbarhet av livsmedel
- Märkning av livsmedel
- Mikrobiologisk hållbarhet kontra märkning på ätfärdig mat

Viss avvikelse jämfört med plan kan förväntas pga. personalomsättning. Rekrytering har påbörjats.

Anknytning till nämndens mål *Säkra livsmedel*. Det förtjänar att uppmärksammas att verksamhetsområdet har prioriterats politiskt genom resurstilldelningen men samtidigt finns det ingen omedelbar koppling till kommunfullmäktiges mål.

Djurskydd

Verksamheten består i huvudsak av reguljär kontrollverksamhet vid anläggningar baserade på kontrollplaner. Dessutom finns en klagomålshantering. Sedan några år ingår även bidragsgivning till organisationer som vårdar och rehabiliterar skadade fåglar och vilt. Riktade kontrollinsatser kommer att ske mot zoobutiker med fokusering på beläggningsgrad och miljöberikning. Viss avvikelse mot planerade insatser kan förväntas pga. personalomsättning och utlåning av del av stadsveterinärstjänst till Länsstyrelsen pga. fågelinfluensan. Bl.a. kan detta yttra sig i en minskad uppfyllelse av punktlighetsmålet.

Anknytning till nämndens mål *Djur ska skyddas*. Liksom för livsmedelskontrollen prioriteras djurskyddet politiskt samtidigt som det inte finns någon omedelbar koppling till kommunfullmäktiges mål.

Punktlighetsmål inom tillsynen

Flertalet av punktlighetsmålen inom tillsynsarbetet har under de första månaderna haft en lägre uppfyllelse än vanligt;

- Målet beträffande beslut om värmepumpar har inte hållits eftersom tillströmningen av ansökningar varit stor till följd av omställningsbidraget. Förstärkning har skett för att påskynda handläggningen.
- Endast ca 60 procent av anmälningsärendena inom miljöfarlig verksamhet har klarats av inom de sex veckor som är målet. Orsaken är bl.a. omställningen vid förvaltningen, flyttning och införandet av nya system.
- Målet att påbörja utredning vid misstänkta matförgiftningar inom ett dygn har uppfyllts till 70 procent. Här kommer arbetsrutinerna att ses över.
- Målet att påbörja utredning av klagomål i djurskyddsärenden inom fyra arbetsdagar, har uppfyllts endast till 60 procent. Bidragande orsak har varit viss underbemanning varför rekrytering har påbörjats. Därutöver ska arbetsrutinerna ses över.

Miljöövervakning

Miljöövervakningen förväntas utföras som planerat under 2006. Här ingår bl.a. att:

- Följa tillståndet i luften och informera om miljökvalitetsnormerna.
- Analysera åtgärder för bättre luft.
- Ta fram forskningsunderlag om utsläpp till luft.
- Bidra till ökad kunskap om sambandet mellan luft och hälsa.
- Ta fram miljökvalitetsbeskrivningar (MKB) och hälsokvalitetsbeskrivningar (HKB) om luft i samhällsplaneringen.

Under året kommer arbetet med att ta fram ett miljöövervakningsprogram att påbörjas. Planen ska omfatta de fem övervakningsområden som nämndens reglemente anger, dvs. luft, vatten, mark, biologisk mångfald och miljöns inverkan på individens hälsa. Planen ska beskriva behovet av den miljöövervakning som ger underlag till att fastställa sambandet mellan en förändrad miljö kvalitet och dess orsaker. Detta ger en förbättrad möjlighet att identifiera effektiva åtgärder och att målstyra tillsyn och programarbete. Arbetet fortgår som planerat. Projektplan beräknas kunna tas fram under april/maj och arbetet med programmet påbörjas därefter. Planen ska vara klar under första halvåret 2007.

Miljöövervakningen har anknytning till flertalet av nämndens mål. Dessutom finns en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet.

Program och projektverksamhet

Miljö- och hälsoutredning för målstyrd verksamhet

Under 2005 påbörjades arbetet med att ta fram en miljö- och hälsoutredning som ska avslutas under första halvåret 2006. Miljö och hälsoutredningen ska vara underlag för ett program för hållbar utveckling och för tillsynsplanerna. Arbetet går som planerat; utredningsarbetet är i princip slutfört men vissa justeringar och bearbetningar kvarstår samt layout och tryckning.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet och samtliga mål för nämnden utom *Djur ska skyddas*.

Miljöprogrammet

Miljöförvaltningen har åtagande att göra Miljöprogrammet känt genom kommunikationsinsatser och målen ska förankras och arbetas in i stadens ordinarie verksamhet. Förvaltningen ska också följa upp programmet genom insamling av data till nyckeltal kopplande till Miljöprogrammets mål. Kommunikationsinsatserna ska omsätta Stockholm miljöprogram i handling genom projektet Stockholms Miljöhandbok som drivs av Miljöförvaltningen och Konsumentförvaltningen med medel från Kompetensfonden. Inom projektets ram tas en handbok, en handledning och en utbildningsmodell fram. Genom seminarier och workshops ska vägledning ges i miljöarbetet till stadens verksamheter. Projektet ska avslutas i augusti 2006 och resultatet ska användas för att implementera det nya miljöprogrammet inom ramen för ILS.

Uppföljningen av Miljöprogrammet kommer under 2006 att bestå av en samlad miljöredovisning för 2005 som genomförs under våren. Miljöbarometern görs internationellt tillgängligt genom att presenteras på andra språk. Upphandlingar kommer att utföras för att få data till Miljöprogrammets nyckeltal.

Insatserna för kommunikation och uppföljningen förväntas genomföras som planerat.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål A, B och C för verksamhetsområdet. Här finns också en stark koppling till målen för stadens interna miljöarbete. Anknytning finns till flertalet mål för nämnden, däremot inte *Säkra livsmedel*, *Rökfria miljöer*, *Smittfria miljöer* och *Djur ska skyddas*.

Ett reviderat Miljöprogram

Miljöförvaltningen har i samarbete med stadsledningskontoret sammanställt ett förslag till reviderat miljöprogram. Sedan förslaget gått ut på remiss, har Miljöförvaltningens uppdrag

varit att sammanställa förvaltningens eget remissvar. På Miljö- och hälsoskyddsnämndens möte den 11 april, beslöt nämnden att i huvudsak godkänna förvaltningens synpunkter. Stadsledningskontoret kommer att till Kommunstyrelsens möte den 2 maj, lägga fram förslag till nytt Miljöprogram 2007 - 2010.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet och målen för stadens interna miljöarbete. Koppling finns till flertalet mål för nämnden.

Vattenprogram

Beslut om vattenprogrammet (Strategi för Stockholms vattenarbete 2005-2015) förväntas beslutas av Kommunfullmäktige i maj/juni. En revidering och nytryckning görs därefter av strategidokumentet vilket även innefattar en engelskspråkig webbversion. En populärversion av strategin ska också produceras. Efter KF:s beslut kan den nya organisationen för vattenarbete i staden börja arbeta operativt.

En ansökan om samverkan kring sjön Magelungen med Huddinge kommun kommer att göras under året. Om medel beviljas kommer detta projekt sannolikt att påbörjas efter årsskiftet 2006/2007.

Insatserna för att genomföra vattenprogrammet förväntas utföras som planerat. Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet. Anknytning till nämndens mål finns framför allt till:

Ett rikt och nära växt- och djurliv.

Bara naturlig försurning.

Giffri miljö.

Ingen övergödning.

Agenda 21

Miljöförvaltningens åtaganden inom Agenda 21-området är följande:

- Förankring och inarbetning av miljöprogrammets mål i stadens ordinarie verksamhet.
- Samordning och stöd till stadsdelarnas Agenda 21-arbete i syfte att minska invånarnas miljöbelastning.
- Implementering av strategin för Agenda 21-arbetet.
- KommunikERING av Stockholms indikatorer för hållbar utveckling med stockholmarna.
- Ökning av det nationella och internationella kunskapsutbytet i miljöfrågor.

Arbetet pågår som planerat. Vad gäller Agenda 21-strategin är arbetet beroende av att kommunfullmäktige tar beslut om denna. Agenda 21-arbetet har anknytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet samt till flertalet av nämndens mål.

Miljöbilsprojektet

Miljöbilsprojektet arbetar för att uppfylla Kommunfullmäktiges mål:

- Minst 4 procent av nybilsförsäljningen i Stockholm är miljöbilar vid utgången av 2006.

Målet angående nybilsförsäljningen är uppnått vid slutet av 2005 då 6,1 procent av de köpta personbilarna i länet och 7,5 procent av bilarna som köptes i Stockholms stad var miljöbilar.

Prognosen för 2006 pekar mot 12,5 procent av nybilsförsäljningen. KF:s mål är därmed uppnått. För kommande planeringsperiod föreslås en skärpning av målet.

- 60 procent av de fordon som utnyttjas av stadens förvaltningar och bolag är miljöbilar vid utgången av år 2006.

Målet för stadens egen bilpark kommer inte att uppnås år 2006 eftersom några förvaltningar har stora bilflottor med mycket låg andel miljöbilar. Till viss del kan det förklaras av att lämpliga miljöbilar inte funnits på marknaden. Samtliga förvaltningschefer och deras bilansvariga kommer under april 2006 att få återkoppling om hur väl de uppfyller målen och få hjälp med utbytesplaner.

- Stadens biogasbilar kör till 80 procent på biogas, och etanolbilarna till 80 procent på E 85 vid utgången av 2006.

Målet för miljöbränsle har kommit närmare uppfyllelse genom den kraftiga ökningen av E 85 mackar och fördubblingen av biogasmackar under 2005. Under 2005 tankades etanolbilar till 62 procent med E 85 och biogasbilarna till 53 procent med biogas.

Inom miljöbilsprojekten är informationsverksamheten ett viktigt arbetsredskap samt även kontakterna med billeverantörer och återförsäljare. Inom ramen för Miljöförvaltningens KLIMP-projekt fördelas bidrag till biogasfordon och tankstationer. Projektet är delfinansierat med statliga medel via Naturvårdsverket.

Miljöförvaltningen har under 2006 avslutat miljöbilsprojekten Niches, Trendsetter och Cute vars mål har uppnåtts.

Under 2006 är följande projekt aktuella:

- Best (BioEthanol for Sustainable Transport), startades i januari 2006. Projektet syftar till att öka andelen etanolbilar och etanolstationer. Projektet koordineras av Miljöförvaltningen.
- BioGasMax startade också i januari 2006. Projektet liknar Best men avser biogasfordon. Projektet leds från staden Lille i Frankrike. Efter Best kommer detta projekt att ta mycket tid.

Miljömiljarden har beviljat medel som ska stötta och motfinansiera Best och BioGasMax.

Förutom kommunfullmäktiges specifika mål enligt ovan, finns anknytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet. Anknytning till nämndens mål finns framför allt till:

Begränsad klimatpåverkan.

Frisk luft.

Hållbar energianvändning.

Växthusgaser och klimatinvesteringsprogram (KLIMP)

Arbetet syftar till att samordna stadens informationsarbete om Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser och verka för att åtgärder genomförs så att målen nås. Under 2006 ska det nu gällande handlingsprogrammet utvärderas och ett nytt program ska börja tas fram för

perioden 2007 - 2011 liksom en ny KLIMP-ansökan. Inbjudan till att vara med i arbetet med revideringen av Handlingsprogram mot Växthusgaser samt årets Klimp-ansökan, har tillsammans med SLK, skickats till alla bolag och förvaltningar i staden.

Arbetet med växthusgaser och klimatinvesteringsprogram följer plan utan avvikelser. Anknytning till kommunfullmäktiges mål A och B för verksamhetsområdet samt till nämndens mål:

Begränsad klimatpåverkan.

Hållbar energianvändning.

Miljöcentrum för företag (MCFF)

De planerade åtagandena för MCFF bedöms med något undantag komma att uppfylla under året. Bl.a. kommer enheten att:

- Utbilda minst 300 personer under året.
- Personligen kontakta minst 500 företag.
- Genomföra minst 10 tematiska rådgivningsträffar.

Målet att öka antalet aktiva företag inom Stockholms stads miljödiplomering med 50 företag till 180 företag, måste troligen räknas ned. Detta beror bl.a. på IT-problem och på att resurser måste omprioriteras för att integrera systemet med Svensk Miljöbas kriterier och för att utveckla metoden. En mer realistisk siffra är en ökning med 30 företag.

Anknytning till kommunfullmäktiges mål B för verksamhetsområdet. Verksamheten har anknytning till flertalet av nämndens mål eftersom så många slags företag med skiftande verksamheten kan komma ifråga.

Projekt inom Kompetensfonden och Miljömiljarden

Miljömiljarden

Nämnden har beviljats 71,1 mnkr till 15 projekt finansierade av Miljömiljarden. I detta belopp har inte medräknats 8,3 mnkr som återredovisas för projektet Fler miljöbilar i Stockholm och 0,3 mnkr för Klimatkampanjen. Budget för 2006 är 32,8 mnkr. Projekten utförs delvis i samarbete med andra aktörer och har olika varaktighet under perioden 2004 - 2007. För tre projekt prognosticeras överskott om sammanlagt 4,2 mnkr 2006, se ekonomiavsnittet och tjänsteutlåtandets bilaga med blankettset.

Kompetensfonden

Förvaltningen har ansökt och beviljats medel om ca. 23 mnkr från Kompetensfonden för sju utvecklingsprojekt varav 12,5 mnkr har budgeterats för 2006, som är det sista året för kompetensfondsprojekten. Ett överskott om 0,4 mnkr beräknas, se ekonomiavsnittet.

Internt miljöarbete

Enligt tertialrapportens anvisningar ska det redovisas vilka insatser som ska genomföras inom nedanstående områden:

- Staden ska minska miljöbelastningen genom miljöanpassad upphandling och aktivt konsumentarbete.

I Miljöförvaltningens interna miljöprogram finns bl.a. åtagandena att inte köpa varor med miljöskadliga ämnen såsom PVC och kadmium och kemiska produkter ska vara miljömärkta där sådana finns. Minst 50 procent av inköpta livsmedel ska vara ekologiskt framställda.

- Energiförbrukningen ska minska och andelen förnybar energi ska öka.

Miljöförvaltningen har målet att minimera energianvändningen. För att uppnå detta finns åtagandena att genomföra en utredning i Tekniska nämndhuset för att minska elförbrukningen och att all el som förbrukas bör vara Bra miljöval.

- Avfallshanteringen ska leda till minskade avfallsmängder och ökad återanvändning och återvinning.

Målet finns att minimera Miljöförvaltningens avfall och detta ska hanteras så miljöanpassat som möjligt. Här finns preciserat vilket avfall som ska sorteras ut och hämtas av godkänd entreprenör.

Miljöförvaltningens mål för det inre miljöarbetet utgår från stadens miljöprogram. Dessutom finns en koppling till kommunfullmäktiges mål för stadens interna miljöarbete. Under 2006 ändras organisationen för det interna miljöarbetet genom att ansvaret delas och att miljöombud på avdelningarna får en viktig roll. Under året kommer också miljöpolicyen att revideras och förslag ska tas fram på hur de interna miljöfrågorna bättre ska integreras i verksamhetsprogrammet. Flyttningen till Tekniska nämndhuset har påverkat förutsättningarna att nå målen i det interna miljöprogrammet. Miljöförvaltningen kommer att driva vissa fastighetsanknutna frågor tillsammans med de andra hyresgästerna i Tekniska Nämndhusets miljöråd.

Internationellt

Uppföljningen visar att det internationella samarbetet utvecklas och bidrar därigenom till att uppfylla kommunfullmäktiges mål C. Anknnytning finns dessutom till många av av nämndens mål. Nämnden deltar i flera olika internationella kontaktnät som på olika sätt är relaterade till verksamheten. Här kan nämnas:

- Medlemskap i den världsomspännande organisationen Iclei (International Council for Local Environment) som knyter samman aktörer inom miljöområdet över hela världen. I samarbete med Iclei anordnas en internationell klimatkonferens i Stockholm våren 2006. Konferensen är en del i ett internationellt samarbete bland städer som liksom Stockholm har långtgående klimatmål. Arbetet med att förbereda konferensen pågår enligt planerna. Arbetet i Eurocities miljöforum ger goda möjligheter att skapa kontaktnät med andra stora städer i Europa och möjlighet att i samverkan med dessa, påverka EU:s regelsystem och riktlinjer. Ett exempel på detta är enheten Miljöcentrum för företag som deltar i arbetsgruppen Greening the local economy. Samarbetet är just nu mycket aktivt eftersom Miljöförvaltningen, efter särskild förfrågan från Ambiente Italia, bidrar med nyckeltal för indikatorer som ska möjliggöra jämförelse med städer i hela Europa.
- Inom området luftföroreningar har kontaktnätet ökat och lett till deltagande i både EU och SIDA-projekt vilket tillfört nya kunskaper.
- Förvaltningen deltar i det EU-finansierade projektet Q-City tillsammans med ett trettiotal aktörer. Deltagandet i projektet är en del i stadens arbete med att uppfylla kraven i EU:s bullerdirektiv. Arbetet med Q-city har under perioden nedprioriterats på grund av brist på personella resurser.
- Ett utvecklingsarbete kring 11 gemensamma miljöindikatorer finns mellan Nordens större städer. Miljöförvaltningen har föreslagit en modell för uppföljning som ska kunna erbjudas de andra städerna på uppdragsbasis. Modellen utgår från Miljöbarometern.

- Miljöbilsprojekten som helt eller delvis finansieras av EU-medel innebär också ett internationellt samarbete.
- Deltagande i Union of the Baltic Cities (UBC). Organisationen företräder och samverkar mellan städer runt Östersjön och Öresund. Här finns Miljöförvaltningen representerad i Commission on Environment som bl.a. samordnar ett för medlemsstäderna gemensamt Agenda 21-program 2004-2009.
- Förvaltningen har inlett ett samarbete med London Mayors Office. En delegation därifrån har under första tertialet besökt Stockholm.
- Miljömiljardsprojektet Nya gifter nya verktyg, har lett till ett förslag till EU-projekt där Miljöförvaltningen ska bidra med kunskap inom området inom ramen för Scorepp (Source control options for reducing emissions of priority pollutants). Nämnden har beslutat om förslaget och nu inväntas EU-kommissionens beslut.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Stadsdelsförnyelsen

Personal från Miljöförvaltningens Agenda 21-verksamhet har deltagit i utbildning för stadsdelarnas lokala utvecklingssamordnare. I arbetet med att ta fram kriterier för Agenda 21-arbetet och ta fram goda exempel för detta eftersträvas att få utbyte, synpunkter och exempel från Stadsdelsförnyelsen.

Satsning på mångfald mot diskriminering.

Förvaltningen har en stor kontaktyta ut mot allmänhet och företagare i sitt arbete. I förvaltningens verksamhet ska alla kunna nå oavsett etnisk bakgrund, språk eller var man bor. Förvaltningen har strategin att i sin information till stadens invånare och verksamhetsutövare, uttrycka sig på ett så lättfattligt sätt att informationen blir tillgänglig för de allra flesta. Ett exempel på detta är Miljöprogrammet som har tryckts i en version på enkel svenska.

Ta ansvar för ekonomin

Prognos för årsutfall och avvikelser mot budget

Förvaltningens bruttokostnader beräknas uppgå till 208,1 mnkr, vilket är 1,7 mnkr lägre än budget och intäkterna beräknas till 97,1 mnkr vilket är 1,7 mnkr lägre än budget.

Nettokostnaderna beräknas uppgå till 111,0 mnkr, vilket är lika med budget.

Avvikelsena mot budget förklaras nedan:

- Kostnader och intäkter för miljöbilsprojekten Best och Biogasmax beräknas öka med 2,5 mnkr eftersom bilbidragen kommer att betalas ut under 2006 i stället för att fördelas på flera år.
- Hälsoskyddsavdelningen erhöll hösten 2005 ett av Stockholms stads kvalitetspris. För prissumman har avdelningen gjort en studieresa till Budapest. Kostnader och intäkter kommer därför att öka med 0,2 mnkr.
- Kostnaderna och intäkterna för Miljömiljardsprojekten "Nya gifter", "Kloka investeringar" och "Klimatkampanjen" kommer att minska med 3,3 mnkr, 0,3 mnkr respektive 0,6 mnkr. Dessa förändringar beror på förskjutningar i respektive projekt och kostnader och intäkter kommer att flyttas över till år 2007.
- Kompetensfondens kostnader och intäkter beräknas minska med 0,4 mnkr, vilket beror på tidsförskjutningar från 2005 och att projektet "Miljöanpassad upphandling" inte kommer upp i budgeterad nivå. Samtliga Kompetensfondsprojekt skall avslutas under hösten 2006.

- Personalkostnaderna beräknas ge ett överskott på grund av vakanser med 0,8 mnkr, medan kostnader för övertalighet beräknas uppgå till 0,3 mnkr. Kostnader och intäkter beräknas öka med 0,3 mnkr för att Miljöförvaltningen gör ett uppdrag åt Stadsledningskontoret. Kostnaderna för inventarieinköp i samband med flyttningen till Tekniska Nämndhuset beräknas uppgå till 0,3 mnkr. Kostnaderna för tryckning i Tekniska Nämndhuset beräknas ge högre kostnader med 0,2 mnkr.
- De nya taxorna inom livsmedelskontrollen beräknas ge lägre intäkter med 0,3 mnkr, medan inköp av laboratorieanalyser beräknas ge ett överskott med 0,2 mnkr. Kostnaderna för kundförluster inom livsmedelskontrollen beräknas öka med 0,1 mnkr eftersom det råder stor osäkerhet hur de nya avgifterna slår.
- Övriga intäkter beräknas öka med 0,2 mnkr

Tertialbokslut

De bokförda periodiserade kostnaderna per den 30 april 2006 uppgår till 57,7 mnkr, vilket är 11,6 mnkr lägre än periodiserad budget. De bokförda intäkterna efter periodisering uppgår till 26,2 mnkr, vilket är 6,7 mnkr lägre periodiserad budget. Nettokostnaden blir då 4,9 mnkr lägre än budget.

Personalkostnaderna har blivit 0,7 mnkr lägre än budget till följd av vakanser.

Inom de olika Miljöbilsprojekten pågår flera upphandlingar, bidrag till inköp av miljöbilar samt bidrag till uppförande av biogastankställen. Dessa kostnader kommer under andra halvåret, varför kostnader och intäkter blivit 1,9 mnkr lägre än periodens budget.

Miljömiljarden och Kompetensfondens kostnader och intäkter har blivit 4,6 respektive 0,6 mnkr lägre än periodens budget beroende på att kostnaderna kommer senare under året och vissa förskjutningar till år 2007.

Lokalkostnaderna har blivit 0,5 mnkr lägre än periodens budget.

Luft- och bulleranalysens kostnader och intäkter har blivit 0,6 mnkr beroende på tillkommande uppdrag.

Kostnaderna för inköp av konsulttjänster har under perioden blivit 3,3 mnkr lägre än budget beroende på att kostnaderna kommer under andra halvåret. Detta gäller Miljöövervakningen och Plan och Miljö.

Förvaltningens kostnader för bidrag till viltvård och omhändertagande av djur har blivit 0,3 mnkr lägre än periodens budget, eftersom inga utbetalningar ännu gjorts.

Kostnaderna för kundförluster har blivit 0,1 mnkr lägre beroende dels på att förvaltningen ännu inte kunnat skicka årsavgifterna och dels att förvaltningen återvunnit vissa av förra årets kundförluster.

Kostnader och intäkter har blivit 0,2 mnkr högre eftersom Hälsoskyddsavdelningen hösten 2005 erhöll ett av Stockholms kvalitetspris. För dessa prispengar har man gjort en studieresa till Budapest.

Problem med fakturering

Miljöförvaltningens fakturering av de fasta avgifterna och timavgifterna för tillsyn enligt miljöbalken är försenade liksom faktureringen av livsmedelskontrollens årliga avgifter. Förseningen beror på problem med att integrera förvaltningens verksamhetssystem Ecos med Agresso. Syftet med integrationen är att faktureringsuppgifterna som registreras i Ecos ska ge upphov till ett automatiserat fakturautskick via Agresso. Förvaltningen har startat ett projekt för att med manuell registrering få ut fakturorna för att inte behöva vänta på att integrationen ska bli färdig. Goda framsteg har nu gjorts med integrationsarbetet.